nō ſatiſfacit. quia mgr̄ hoc dicit ad exponendū illā diffinitionē quā aplſ aſſignat. ⁊ conſtat ꝙ aplſ loquit̄ de fide formata. Et ꝓpterea dōm ē alit̄ ſm ꝙ mgr̄ dicit illud qḋ credit̄ per fidē. ꝑ ipſam fidē ꝓbat̄. Ipm̄ eni qḋ credit̄ ꝓbat̄ ꝑ auctē. auctas aūt nullius ē efficacie in ꝓbando niſi ꝑ fidē. ⁊ ita tota firmitas argumēti ad fidem redit. Un̄ ſi aliq̄s q̄rat vtrū reſurrectio ſit futura. ꝓbat̄ ꝙ ſic ꝑ auctēs ſacre ſcpture ⁊ ꝑ verba ꝓphetaꝝ qui ita dixerūt. Sed ſi q̄rat vlterius vt ꝓbem ei ꝙ ipſi verū dixerūt. rñdebit̄ ei ꝙ ſcim⁹ ipſos verum dixiſſe. q2 a ſpūſctō illuminati fuerūt. ⁊ ita certificati fuerūt ꝑ fidē quā a deo accepert. ⁊ nos certificamur de eoꝝ certificatione ꝑ fidē quā ab ipſo deo accepim⁹. Et ſic pꝫ ꝙ expoſitio mgr̄i bona eſt. q2 ꝑ h̄ nō vult dicere ꝙ fides ꝓbet̄ ſ magl ꝙ fides ꝓbet. ita ꝙ vere et ꝓprie dicatur ab aplo argumentū.

eſt. Greg. tñ ſup Ezech. dicit. Q2 niſi fides ꝑus teneatur. nullaten⁹ ad ſpūalē amorē attingit̄. Nō eni charitas fidē. ſꝫ fides charitatē p̄cedit. q2 nemo pōt amare qḋ nō crediderit ſicut nec ſperare. Sꝫ h̄ accipi pōt eē dictū de fide que ꝟtus nō ē. Ipa eni ſpem ⁊ charitatē frequēter p̄cedit. vel de actu fidei q̄ forte nālit̄ actum charitatis p̄cedit ſicut actū ſpei. Qḋ ꝟba p̄miſſa diligent̄ notata innuūt. ⁊ ea etiā que addit dicēs. Niſi ea inq̄t q̄ audis credideris. ad amandū ea q̄ audis nō inflamaberis. Que tm̄ de nō viſis ē vt añ dixim⁹. Un̄ Chriſ. Fides in aīa nr̄a facit ſubſiſtere ea q̄ nō videt̄ ꝺ q̄b⁹ ꝓprie fides ē. De viſis eni nō ē fides ſ agnitio. Grego. f Chriſ.

8 f Fides charitatē p̄cedit. Hoc videt̄ eē falſum. q2 ſicut dicit Amb. Charitas eſt mr̄ ꝟtutū ⁊ caput. ⁊ mr̄ p̄cedit illud cui⁹ eſt mr̄. Itē glo. ſup illud pſ. Noli emulari. dicit ꝙ ſpes ē introitus ad fidē. ḡ videt̄ ꝙ fides nō ſit p̄ma int̄ ꝟtutes theologicas ſm ꝙ dr̄ in lr̄a. Itē oēs ꝟtutes ſimul infundunt̄. ḡ nō videt̄ ꝙ repiat̄ in illis aliq̄s ordo. R⁹. dōm ꝙ eſt loqui de fide et alijs ꝟtutib⁹ dupl̄r. ſcꝫ q̄tū ad hītū ⁊ q̄tū ad actū. Si q̄tū ad hītū. ſic ē ibi ſimltas. Si q̄tū ad actū. ſic ē ibi nāl̄s ordo ꝓ eo ꝙ actus fidei p̄ambulus eſt ad actū ſpei ⁊ charitatis. Nemo eni aliq̄d ſperat vel amat niſi illḋ
9 cognoſcat ⁊ aliq̄ mō credat. Ad illud qḋ obr̄ ꝙ charitas ē mr̄. dōm ꝙ illud intelligit̄ q̄tū ad rōēꝫ merendi. Preterea charitas dr̄ eē mr̄ ꝟtutū nō q2 illas generet. ſ q2 illas fouet ⁊ nutrit vt ꝑueniāt ad ſtatū ꝑfectōis. Ad illud qḋ obijcit̄ de glo. dōm ꝙ fides ibi nō accipit̄ ꝓ fide virtute vel ei⁹ actu. ſ ꝓ illo qḋ fidei ſuccedit. ſcꝫ ꝓ ipſa beatiſſima viſione.

Ad intelligentiā hui⁹ ꝑtis incidit hic qḋ circa duo. Primo eni q̄rit̄ de ipſa fide ſimpl̄r dicta ſiue formata. Scdo ꝟo q̄rit̄ de fide q̄dāmodo diminuta ſiue informi. Circa primū querunt̄ q̄nq꜄. Primo querit̄ vtrū fides ſit ꝟtus ꝓprie dicta. Scdo q̄rit̄ vtrū ſit in ꝑte aie affectiua vel cognitiua. Tercio q̄rit̄ vtrū ſit ꝟtus vna. Quarto q̄rit̄ vtrū ſit tante certitudinis q̄nte certitudis eſt ſcia. Quinto q̄rit̄ de notificatōe ipſius ab aplo aſſignata.

Queſtio. j. a

Utrū fides ſit ꝟtus. ⁊ loq̄mur hic de fide q̄ quis credit in deū. Et ꝙ ſic oñdit̄. Qḋ eſt p̄ncipiū nr̄e ſalutꝭ hꝫ rōēm ꝟtutis. ſ fides ē hmōi ſm ꝙ ſepe dr̄ i euangelio. Fides tua te ſaluū fecit. ḡ fides ē virt⁹. Itē qḋ eſt p̄ncipiuꝫ purificatōis cordis hꝫ rōēm ꝟtutis. ſicut eni cor nō coinquinat̄ niſi ꝑ viciū. ſic nō purificatur niſi ꝑ ꝟtutē. ſ fides ē p̄ncipiū purificatōis cordis ſm ꝙ dr̄ Act. xv. Fide purificās corda eoꝝ ⁊c̄. Itē ois hītus qui ē principiū diuine acceptionis hꝫ rōēꝫ ꝟtutis. maxime cū reſpicit determinatū genus opis. ſ fides eſt hmōi. ſm ꝙ dr̄ ad Heb. xj. Sine fide ipoſſibile eſt placere deo. ḡ fides plenā ⁊ ꝑfectā in ſe cōtinet rōēm ꝟtutis. Itē qḋ directā hꝫ ꝯrietatem ad viciū ⁊ pctm̄ virt⁹ eſt. ſ fides ē hmōi. qm̄ directe opponit̄ hereſi ⁊ infidelitati q̄ ſunt vicia et pctm̄. ḡ fides ē virtus ꝓprie dicta. ⁊ hoc ip̄m pt ꝓbari expſſe ꝑ auctē auguſtini in lr̄a. Scd ꝯ. In eodeꝫ genere ſunt extrema ⁊ mediū ꝓ eo ꝙ participat nām extremoꝝ. Sꝫ fides eſt mediū int̄ opinionē ⁊ ſciam. ſicut dicit mgr̄ Hug. in li. de ſacris. vbi dicit. ꝙ fides ē certitudo de reb⁹ abſentib⁹ ſupra opinionē ⁊ infra ſciaꝫ ꝯſtituta. Si ḡ nec opinio nec ſcia ē in genē virtutis. neceſſario ſequi videt̄ ꝙ nec fides in genē virtutis cōtineat̄. Itē hītus diſtinguūt̄ ꝑ actus. ⁊ actus ꝑ obiecta. In hoc aūt diſtinguit̄ virt⁹ ⁊ ſcia ſm phm ꝙ virtus ē in bonū. ⁊ ſcia ē in verū. ſ fides ē in verū ſub rōne veri. ḡ fides nō eſt in genē virtutis ſ magis in genē ſcie. Q2 aūt fides ſit in veꝝ ſub rōne veri. pꝫ qm̄ fidei ē aſſentire p̄me veritati ꝓpter ſe ⁊ ſup oia. Itē vitupabile ē oi hñti vſum rōnis velle aliquid ſine rōne. ſ fides q̄ credim⁹ in deū nō req̄rit rōēm. ḡ talis fides vitupabilis eſt. ſed nihil qḋ eſt vitupabile hꝫ rōēm virtutis. ḡ vbi ē fides nō pōt eē virtus i nobis. Itē q̄to aliq̄s actus ē rōnabilioꝛ tanto ē virtuti ꝓximioꝛ. ḡ credere ꝑ rōēm cogentē plus ſpectat ad virtutē q̄ credere abſq꜄ rōe. Si ḡ credulitas quā quis hꝫ per violentiā rōnis nec eſt virtus nec actus virtutis. multo fortius videt̄ ꝙ ipſa fides q̄ rōēꝫ nō ſequit̄ nec rationi innitit̄ careat ꝑfectione virtutis.
Rº. dōm ꝙ abſq꜄ dubio ipa fides q̄ in deum credimus nō tm̄ eſt virtus. verū etiā auriga virtutum. ſicut de prudentia dicit Bern̄. ad Eugeniū. Uirt⁹ q̄dē eſt. qm̄ in ea ꝯſiſtit rectitudo vite ſm regulā iuſticie. Iuſtū eni eſt vt intellect⁹ nr̄ ita captiuet̄ ⁊ ſbiaceat ſumme veritati ſicut affectus nr̄. Sꝫ ſubiacere ſumme bonitati nō pōt aīa recta niſi intellectus ſumme veritati ꝓpter ſe ⁊ ſup oia aſſentiat. ⁊ affect⁹ ſūme bonitati adhereat. Hanc autē rectitudinē nō hꝫ q̄s nolens ſed volens. nemo eni plus credit deo q̄ ſibi. niſi ꝑ h̄ ꝙ vult intellectū ſuū captiuare in obſequiū xp̄i. Si ḡ captiuatio intellectus in obſequiū ſumme veritatis ſpectat ad rectitudinē vite. voluntas qua quis vult ſe captiuare eſt voluntas recta. ⁊ hītus q̄ mediāte ad hoc expedit̄ ⁊ adiuuat̄ facit ad rectitudinē voluntatis. ḡ ſi iuſticia nō ē aliud q̄ volūtatis rectitudo. ⁊ fides nō eſt aliud niſi hītus q̄ intellectus nr̄ voluntarie captiuat̄ in obſequiū xp̄i. reſtat ꝙ habitus fidei ſpectat ad rectitudinē vite ſm regulam 10

iuſticie. ⁊ ideo habꝫ in ſe rōēm virtutis vere ⁊ ꝓprie. Nec ſolū hꝫ in ſe rōēm virtutis vere. ſ magl auriga virtutū q̄rūlibet tā theologicaꝝ vicꝫ q̄ cardinaliuꝫ. Sine fide enim non eſt cognitio ſummi ⁊ vere boni. ſine cognitione autē ſummi ⁊ vere boni non poteſt eſſe expectatio ⁊ dilectio. Cognitio eni p̄ambula eſt ⁊ dirigit affectū ad expectandū ⁊ ad deſiderandū. et iō neceſſario fides ſpem ⁊ charitatē p̄cedit tanq̄ regula ⁊ auriga ipſarū. Rurſus ſine cognitōne ſummi boni nō pōt eē recta intētio. Hoc eni ſolū fit recta intentione qḋ fit ad honoreꝫ ⁊ gloriā dei. ſine ꝟo recta intētione null⁹ act⁹ virtutis recte incedit. Qm̄ ḡ habitus fidei ē q̄ mediāte ſūmū bonū a mētibus nr̄is agnoſcit̄. hinc eſt ꝙ fides dirigit noſtrā intētionē. et ꝑ hoc regula ē ois opationis bone. ⁊ ois ꝟtutis meritorie. Et iō nō tm̄ dꝫ dici virtus gratuita. ſed etiaꝫ virtutū gratuitaꝝ regula ⁊ auriga. Et ꝯcedende ſūt
11 auctēs ⁊ rōēs q̄ ſt ad iſtā ꝑtē. Ad illud ꝟo qḋ primo obi in ꝯriū ꝙ fides tenet mediū int̄ ſciam ⁊ opinionē. dōm ē ꝙ fides aſſignat̄ q̄ſi mediū int̄ ſciam ⁊ opinionē ab hug. nō q2 conficiat̄ ex illis duob⁹ ſicut mediū ꝯficit̄ ab extremis. ſed q2 mediū locum tenet q̄tū ad gradū certitudinis: eſt eni magl certa q̄ opinio. ⁊ min⁹ q̄ ſcia ſicut videbit̄ infra. de hoc aūt medio nō ē neceſſe ꝙ ſit in eodē genere ꝓximo cū extremis. Poſſet etiā dici ꝙ hoc nō hꝫ neceſſitatē in morib⁹. ꝓ eo ꝙ mediū repit̄ in genere virtutis. ⁊ extrema ſunt in genē vicioꝝ.
12 Ad illud qḋ obi ꝙ ſcia diſtinguit̄ in hoc a virtute ꝙ ipſa ē in verū ⁊ virtus in bonū. dici pōt ꝙ phs loquit̄ ibi de virtute ꝯſuetudinali q̄ ꝯſiſtit circa actōes ⁊ paſſiōes. de q̄ dicit ꝙ ꝟt⁹ ē in paſſionib⁹ ⁊ opationib⁹ optioꝝ opatiua. ⁊ hmōi virt⁹ ordinat in his q̄ ſt ad finē. De ꝟtute aūt intellectuali cuiuſmodi ē ſapia ⁊ intelligentia q̄ ordinat in ipm finē nō hꝫ veritatē. ⁊ hoc mō fides ē virtus. nō mō p̄miſſo. Sꝫ hic modus dicēdi videt̄ eē calūnioſus in h̄. ꝙ nō tm̄ de virtute ꝯſuetudinali verūetiā de oi alia virtute ſub rōne virtutis videt̄ poſſe hec dr̄ia aſſignari reſpectu ſcie. Et ꝓpterea dōm ē ꝙ alit̄ verū ē obiectū fidei. alit̄ obiectū ſcie. Scie inquā obiectū ē. q2 eſt veꝝ viſum. Fidei aūt eſt obiectū q2 eſt veꝝ. verū inq̄ nō viſū ſed ſalutiferū. Quia eni ē nō viſū requirit̄ ad ipm cognoſcendū alius hītus q̄ ſit hītus ſcie. Quia ſalutiferū. iō hit⁹ ille ad ſalutē ordinat ⁊ ad vitā beatā. ⁊ iō hꝫ rōēm virtutis cōpletam. Et ſic pꝫ ꝙ nihil impedit q̄n fides poſſit eſſe in verū ⁊ tñ nihilomin⁹ eē virtus. ꝓ eo ꝙ alio mō eſt in veꝝ q̄ ſcia ſm duplicē ꝯditionē p̄aſſignatā. Eſt eni in veritatē nō viſā ſed veritatē ſalutiferā. Quia eni nō viſa ē credit̄ volūtarie. Quia aūt nō ſolū ñ viſa. ſ etiā ſalutifera. credit̄ volūtarie ⁊ meritorie. q̄ duo aliena ſunt a ſpeculatōne ſcie. Un̄ ⁊ veritas in q̄ ē fides eſt veritas ſm pietateꝫ. q̄ quidē nota eſt catholicis. ſed
13 ignota fuit phis. Ad illud qḋ obi ꝙ credere ſine rōne ē vitupabile. dōm ꝙ illud veꝝ eſt vbi auctas nō ſupplet locū rōnis. Ubi ꝟo auctas locū ſupplet rōnis nō ē vitupabile ſꝫ valde cōmēdabile. Sic aūt eſt in fide. Qm̄ ⁊ ſi nō aſſit intellectui ipſius credentis rō ꝓpter quam debeat veritati aſſentire. adeſt tñ ſūme veritatis auctas q̄ cordi ſuo ſuadet. quā etiaꝫ ſūmā veritatē ſcim⁹ mentiri nō poſſe. ⁊ iō impiū eſt ei nō credē. ꝓpterea hoc nō tollit imo potius cōfert
14 fidei eē virtutē. Ad illud qḋ obi ꝙ quāto aliq̄d eſt magis rōnale tanto magis ꝯſonat virtuti ꝑfecte. dicendū ꝙ rōnale dr̄ aliq̄d dupl̄r. aut q2 cōſonū ē rōni eleuate ⁊ illuſtrate a lumine veritatis ſupne. aut q2 cōſonū eſt rōni ꝯuerſe ad cognitionē ſenſibilem. Si primo mō dicat̄ rōnale. nō hꝫ inſtantiā. Si ſcdo mō dicat̄ rōnale. falſitatē hꝫ. qm̄ frequēter rō ad ſenſibilia ꝯuerſa iudicat eē vera q̄ ſunt falſa. ⁊ eē bona que ſunt mala. ⁊ ecōuerſo. Un̄ nō nulla vident̄ ſibi irrōnabilia q̄ ſunt valde rōnabilia. ſicut pꝫ. q2 nō nulla vident̄ irrōnabilia phis q̄ tñ vident̄ valde rōnabilia xp̄ianis. vt oino cōtinere. ⁊ oino mēdicare. ⁊ ſilia. Et q̄ntū p̄cellit iudiciū viri iudiciū pueri. tantū precellit iudiciū viri xp̄iani iudiciū vni⁹ phi. ⁊ iudicium rōnis ſurſū ꝯuerſe. iudiciū rōis ad inferiora depſſe. ⁊ iō hoc nō ipedit fidē eſſe virtutē. q2 credit aliq̄ que vident̄ eē irrōnabilia hoi. Aliq̄n eni ſunt rōnabilia homi ſpūali. et hoc facit ad rōēm virtutis vt credat ſine rōne. Si eni crederet ꝑ rōēm cogentē. illa credulitas nō eſſet volūtaria ſed neceſſaria. ⁊ ſic nō eēt virtuoſa nec meritoria. ſicut meli⁹ manifeſtabit̄ infra.

Queſtio. ij. b

Utruꝫ fides ſit in ꝑte aie cognitiua an affectiua. Et ꝙ ſit in ꝑte cognitiua videt̄ primo ꝑ Aug. q̄ ſic diffinit credere in libro de p̄deſtinatione ſctōꝝ. Credere eſt cogitare cū aſſertione. ad illā ḡ vim ꝑtinet credē ad quā ꝑtinet cogitare. ſꝫ cogitare ē potentie cognitiue. ḡ ⁊ credere. Si ḡ in illa potētia ē fides cui⁹ act⁹ eſt credē. videtur ꝙ fides ſit in ꝑte anime cognitiua. Itē ad Rom̄. x. Fides ē ex auditu. ibi gloſa. i. dat intellectū dn̄ de auditis mentē illuſtrat. Si ḡ fides ē ꝑ auditū. ⁊ fides illuminat mentē. ⁊ tā audire q̄ illuminari ſpectat ad partē aie cognitiuā. videt̄ ꝙ fides ſit in ꝑte aie cognitiua. Itē reformatio imaginis fit ꝑ tres virtutes theologicas. ſꝫ imago nō tm̄ conſiſtit in potētia affectiua. verū etiā in potētia cognitiua. ḡ neceſſe eſt ꝙ aliq̄ virtus theologica reformet potentiā cognitiuā. nō eſt aūt aliā dare niſi fidē. ſi ḡ virtus ē in ea potentia quā reformat. videt̄ ꝙ fides ſit in potētia cognitiua. Itē in eadē vi eſt virtus gratuita. ⁊ dos illi ſuccedēs in gloria. ſꝫ viſio q̄ ſuccedit fidei ē in potentia cognitiua ſicut manifeſtū eſt. ergo ⁊c̄. Itē in illa potentia aie eſt virtus tanq̄ in ſubiecto circa cui⁹ actum explicat difficultatē. hītus eni in ea potentia collocat̄ ad cui⁹ opus habilitat. Si ḡ ꝑ fidē captiuat̄ intellectus in obſequiuꝫ xp̄i. ḡ fides expedit actū ipſius potētie intellectiue. eſt ergo in ipſa tanq̄ in ſubiecto. Scd ꝯ. Tullius diffiniens virtutē dicit ꝙ virtus ē hītus voluntarius. ḡ ſi fides ē virtus. eſt hītus voluntarius. ſꝫ habitus voluntarius ē in voluntate tanq̄ in ſubiecto. ḡ ⁊ fides. Itē Aug. de moribus eccl̄ie virtutē diffiniens dicit. ꝙ virtus nō eſt aliud q̄ amor ordinatus. ḡ ſi ois virtus eſt amor eſſentialit̄ loquēdo. omis virtus eſt in ea potētia cui⁹ eſt amare. ſed hoc eſt potētie affectiue nō cognitiue. ḡ ois virtus ē in potentia affectiua. Itē mgr̄ Hug. in li. de ſacris dicit ꝙ in affectu fidei ſbā repitur. ſed in ea potentia ē virtus tanq̄ in ſubiecto ꝓprio in quo repitur eius ſbſtantia. ſi ergo hec eſt potentia affectiua. videt̄ ⁊c̄. Item in nulla potētia eſt virtus fidei q̄ poſſit cogi. quia ſicut dicit Aug. cū cetera poſſit hō nolens. credē nō pōt niſi volens. ſed potentia cognitiua pōt cogi. ḡ fides nō pōt eſſe in potentia cognitiua. ⁊ eſt in potētia cognitiua vel affectiua. ḡ ⁊c̄. Itē in illa potētia eſt virtus ſicut in ſubiecto q̄ eſt principiū actus ⁊ opationis illi